

Csehországban változások várhatók a könyvtárosok iskolán kívüli képzésében és továbbképzésében

Csehországban (is) szorító gond a könyvtárosok szakismereteinek „karbantartása” és fejlesztése, illetve a szakképzetlen könyvtári munkavállalók szakmai ismeretekhez juttatása. Ezt próbálja enyhíteni a 2000-ben létrejött intézmény, a *Cseh Köztársaság Könyvtáros Továbbképző Központja* (*Výukové centrum pro další vzdělávání knihovníků v ČR*), amely részint „csereszabattossá” kívánja szervezni a különféle könyvtárakban rendszeresített formákat, illetve rendszeresíteni olyan tanfolyamokat, amelyekre szükség volna, de eddig nem honosították meg őket.

Felmérések tanúskodnak róla, hogy a könyvtárosok maguk is tisztában vannak ismereteik kibővítésének és korszerűsítésének sürgető szükségével. Meghatározó követelésük, hogy mindenekelött a korszerű információs és kommunikációs technológiák terén szerezhessenek megbízható tudást és készségeket, majd pedig segítséget kapjanak ahhoz, hogy korábbi szakmai ismereteiket a szóban forgó új technológiák megkövetelte módon rendezhessék át. Az 1. ábra szemlélteti azt a szakmai „ismeretháromságot”, amelyet a továbbképzésnek eredményeznie kellene.

1. ábra A továbbképzés szakmai „ismeretháromsága”

A bevezetni tervezett tanfolyamrendszer egyes „láncszemei” a következők volnának:

A) A szakképzetlen munkaerő kiképzése

1. Akkreditáció nélkül 20–45 órás előadás-sorozat a főleg raktári és kisegítő munkára felvettek számára. Itt csak a legalapvetőbb könyvtári ismeretekről van szó. E sorozatok továbbra is az alkalmazó intézmények hatáskörében maradnának.

2. Akkreditációval járó rekvalifikációs képzés

- a) érettségizettek,
- b) diplomások számára.

Az a) eset alá tartozók kijelölt nagykönyvtárakban szerezhetnék meg ezt a lényegében középfokú szakképzettséget, a b) eset alá tartozók pedig csak a nemzeti könyvtárban. Míg a) esetben a képzés tematikája egységes, addig b) esetben differenciált tematikák lesznek érvényben.

B) Szakosító tanfolyamok

1. Akkreditáció nélkül. E minőségben szakosított előadás-sorozatokon való önkéntes részvételről van szó.

2. Akkreditációval járó előadás-sorozatok meghatározott könyvtártípusokban végezhető munkára jogosítanak fel.

C) Innovációs tanfolyamok

Ezekkel nem jár akkreditáció, viszont ezek keretében valósulna meg az ICT- és ECDL-ismeretekre és készségekre koncentrált továbbképzés.

Az említett továbbképzési központ mindenestre hozzálátott a vázolt „láncszemek” terjedelmi, tartalmi, feltételbeli követelményeinek meghatározásához. Biztatásként egy könyvtári kutatási alapítvány, a VISK2 a múlt évben a központ 7 projektjére szavazott meg támogatást.

/NEJEZCHLEBOVÁ, Jana: Změny v mimoškolním vzdělávání knihovníků. = Čtenář, 53. köt. 5. sz. 2001. p. 144–147./

(Futala Tibor)

VINITI és az ETO oroszországi jövője

Az ETO múltjával és jövőjével kapcsolatos közismert tényektől e helyütt eltekintve, O. A. Antoškova és L. V. Lobova cikkéből csupán az oroszországi vonatkozásokat referáljuk az alábbiakban.

A VINITI 2000-ben belépett a nemzetközi ETO Konzorcium tagjai közé (UDC Consortium = UDCC, Netherlands, The Hague), ezzel párhuzamosan beválasztották a testület irányító tanácsába

is. Ebbéli státusának köszönhetően kizárólagos jogot nyert a konzorcium orosz nyelvű dokumentumainak terjesztésére, beleértve az orosz nyelvű ETO-táblázatok nyomtatott és elektronikus változatainak terjesztését.

Annak érdekében, hogy az ETO alkalmazása még általánosabbá váljék, a VINITI intenzív módszertani tevékenységet folytat valamennyi érdekelt szervezettel, könyvtárral és szakértővel vállalva. Ennek nem utolsó eszköze az ETO orosz nyelvű adatbázisa, melynek etalon funkciója van. Ez az etalon az ETO német nyelvű teljes kiadásának fordításával készült. Jelenleg az Extensions and Corrections to the UDC anyagának feldolgozása biztosítja naprakészségét.

Az adatbázis jelzeteit a VINITI valamennyi kiadványában alkalmazták. Az indexelők segítségével részint szakosított füzeteket tesznek közzé belőle, részint pedig az orosz könyvtári és bibliográfiai osztályozó rendszer jelzeteivel való megfeleléseket.

1997 és 1999 között a VINITI részt vállalt az ETO három fő szakjának rekonstrukciójában. Most azt tervezi, hogy ezt a munkát mindaddig folytatja, amíg nem „kerekedik ki” orosz nyelven a teljes fő szak.

A VINITI – mondhatni – haladó hagyományként folytatni akarja az egzakt tudományok terén az időszéri korszakosításokat és fejlesztéseket. Főként orvostudományi és biológiai intézmények segítségére volna szüksége. Feltehetően e vonatkozásban nem is hiábavalóan. A legközelebbi években a munka gerincét az ETO nyomtatott kiadásai fogják képezni. Ez azonban nem jelenti azt, hogy CD-ROM-on nem jelenik meg majd semmi. Ilyen lesz az ETO normatív részének CD-ROM-ja, a teljes orosz nyelvű kiadás pedig várhatóan a konzorcium számára készül el CD-ROM-on. Előkészületben áll az ETO elérése az internet segítségével.

Tekintettel arra, hogy Oroszországban minden valamirevaló könyvtár és információs intézet használja az ETO-t, az orosz etalonhoz betűrendes mutatót kell készíteni. A közeljövőben az ETO bizvást számíthat a „nemzeti indexelő eszköz” címenek elérésére, ami nem más, mint GOST-szabványként való közzététele. Így hát az ETO jövője Oroszországban megalapozottnak látszik.

/ANTOŠKOVA, O. A.–LOBOVA, L. V.: UDK i buduše. = Naučno-tehnička informacija, 1. ser. 4. sz. 2001. p. 35–37./

(Futala Tibor)

Rendezvéynaptár

Együttműködés, konzorcium és a 21. század könyvtári szolgáltatásai

Az IATUL 23. éves konferenciája

Kansas City (USA), 2002. június 2–6.

Szervező: Paula Ohlde

IATUL 2002 Coordinator

The Linda Hall Library of Science,

Engineering & Technology

5109 Cherry Street

Kansas City, Missouri USA 64110

Tel.: +1 816 926-8783 • Fax: +1 816 926-8782

E-mail: iatul@lindahall.org

URL: <http://www.lindahall.org/iatul2002>

Nemzetközi konferencia az élethosszig tartó tanulásról

Yeppoon (Ausztrália), 2002. június 16–19.

Szervező: Lifelong Learning

Conference Secretariat

Central Queensland University Library

CQ Mail Centre, Rockhampton

Queensland, Australia

Tel.: +61 7 4923 2198 • Fax: +61 7 4930 6436

E-mail: lifelong-learning-conference@cqu.edu.au

URL: <http://www.library.cqu.edu.au/conference>